

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 17.02.2010
Sayı : 2010/5412

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son aylarda ardarda meydana gelen ve ciddi hasarlarla atlattığımız sel felaketlerinin ve sonuçlarının göstermiş olduğu vahim durum nedeniyle; “sel felaketinin nedenleri, selden önce alınması gereken tedbirler, sel esnasında ve sonrasında yapılması gereken sosyal ve kamusal çalışmalar ve sel felaketinin toplumumuzdaki hasarlarının belirlenmesi ve hızlı bir şekilde giderilmesinin yollarının tesbiti” için Anayasa’nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz. 17.02.2010

1. HÜSEYİN YILDIZ - ANTALYA
2. TUNCA TOSKAY - ANTALYA
3. MEHMET ŞANDIR - MERSİN
4. DURMUŞALİ TORLAK - İSTANBUL
5. SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN - HATAY
6. MEHMET GÜNAL - ANTALYA
7. METİN ÇOBANOĞLU - KIRŞEHİR
8. HAKAN COŞKUN - OSMANİYE
9. HAMZA HAMİT HOMRİŞ - BURSA
10. RIDVAN YALÇIN - ORDU
11. OSMAN DURMUŞ - KIRIKKALE
12. AHMET BUKAN - ÇANKIRI
13. KADİR URAL - MERSİN
14. REŞAT DOĞRU - TOKAT
15. ERKAN AKÇAY - MANİSA
16. ŞENOL BAL - İZMİR
17. MÜMİN İNAN - NİĞDE
18. RECEP TANER - AYDIN
19. ALİM IŞIK - KÜTAHYA
20. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
21. ERTUĞRUL KUMCUOĞLU - AYDIN
22. HASAN ÇALIŞ - KARAMAN
23. OKTAY VURAL - İZMİR

GEREKÇE

Ülkemizde sık görülen doğal tehlikelerin başında, sel olayları gelmektedir. Önemli can ve mal kaybına neden olan ve değişik nedenlerle oluşan sel, ülkemizin hızla değişen ve gelişen sosyal ve ekonomik yapısı içinde daha da etkili olmakta, büyük ekonomik kayıpların ve acıların yaşandığı afete dönüşmektedir.

İlk çağlardan günümüze kadar, başta ormanlar olmak üzere, doğal bitki örtüsünün büyük bölümü yok edilmiştir. Bitki örtüsü tahrip edilen alanlarda, eğim ve erozyon nedeniyle tarım yapılamaz hale geldiğinden, sel oluşumunu hızlandıran bir etken haline gelmiştir.

Sel ve taşkın afetini meydana getiren faktörlerin en önemlisi insanların doğal ekolojik dengeyi bozucu tahribatlarıdır. Toprak - su - bitki arasındaki doğal dengeyi bozucu nitelikteki müdahaleler, yanlış arazi kullanımları ve ormansızlaşma hızlandırılmış erozyona, erozyonla yıpranan araziler de sel ve taşkınlara yol açmaktadır.

Ülkemizde sel felaketine en çok nehir yataklarından taşmalar sonucu rastlanmaktadır. Ani ve kuvvetli yağışlar ve kar erimesi sonucu taşmalar oluşmaktadır. Nehir yataklarına gelen suyun sele dönüşmesine yatakların amacı dışında kullanılması da çok etkili olmaktadır. Yağışla dolan barajlarda, baraj kapaklarının açılması da sele neden olmakta halka bilgi verilmemesi de hasarı artırmaktadır.

Çarpık kentleşme sonucu dere yataklarının gecekondulaşma bölgesi haline gelmesi, ağaçlandırılması, doldurulması veya nehir yataklarının değiştirilmesi sonucu büyük mal ve can kayıplarına rastlanmaktadır.

Dağlık alanlarda yağış ve tepelerdeki karın erimesi sonucu dere yataklarının taşıyamayacağı miktarda su ile dolmasıyla ani seller oluşmaktadır. Dağ eteklerindeki yerleşim yerleri için heyelan tehlikesi de yaratan bu seller oldukça tehlikeli olmaktadır. Ormansızlaşma ve erozyon da tehlikeyi artırmaktadır.

Karayollarının yüksek yapılması ve menfezlerin yapılmaması ya da yapılan menfezlerin tıkanması sel felaketinin bir başka nedenidir.

Akan su ile taşınan malzemeler: çarptığı her şeyi, canlı ve cansız çevre ile kültürel çevreyi tahrip ederek ya da yok ederek büyük can ve mal kaybına neden olabilmektedir. Tarım ürünleri, taşınabilir ve taşınamayan mallar büyük zarar görmektedir.

Selin verdiği en büyük zararların bir kısmı da taşkınlara bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Taşkınlar etkili ve kalıcı zararlar meydana getirmektedir. Sel ve dere yataklarının taşınmasıyla gittikçe tıkanması sonucu sel suları

kontROLSÜZ hale gelmektedir. Hidroelektrik santralleri işlevlerini yerine getiremez hale geldiğinden, enerji üretiminde düşme görülmektedir. Taşınan ve yığılan malzemeler nedeniyle kara ve demir yollarının kapanması sonucu ulaşım aksamaktadır. Su kanalları tıkanmakta, drenaj sistemlerinde tahribat olmaktadır.

Yerel yönetimlerin sel felaketinin yaşandığı bölgelerde yetersiz kalması nedeniyle, vatandaşlar çaresiz kalmakta ya da kendileri çözüm üretme yoluna gitmekte ve devlete olan güvenleri sarsılmaktadır.

Doğal tehlikelerin en yaygın olanı olan selden, dünyada her yıl yaklaşık ortalama 75 milyon dolayında insan farklı biçimde sosyo ekonomik yönden etkilenmektedir.

Son yıllarda yaşanan küresel iklim değişikliğiyle şiddeti giderek artan yağışlar sonucu oluşan seller, mevcut uygulamaların yetersiz kaldığını göstermektedir. Özellikle son dönemde Artvin, Tekirdağ, İstanbul, Edirne ve Antalya'da etkilerini ve tahribatını ağır şekilde hissettiğimiz sel felaketinde; hükümetin, yerel yönetimlerin ve kamu kuruluşlarının yetersiz kaldığı, hasarların tespit edilip giderilmesi konusunda ve arama-kurtarma çalışmaları konusunda çok ciddi gecikmeler yaşandığı görülmektedir. Sel felaketinin şiddetinin önlenmesi hususunda ya da önceden alınması gereken tedbirlerin alınmadığının tespiti noktasında sorumlular hakkında hükümetçe gerekli işlemlerin yapılmadığı da görülmektedir.

Sel felaketi ve taşkınlar konusunda, küresel iklim değişikliğinin etkileriyle mücadele etmek için; mevcut politika ve uygulamalar gözden geçirilmeli ve yeni bir felaketle karşılaşmadan, bir an önce yeni planlar hazırlanmalıdır.